

Osnovna šola Martina Konšaka (šolsko leto: 2022/2023)

Učitelji/-ce: Andreja Černe Novak, Eva Visinski, Sabina Grabar, Klemen Markelj

KRITERIJI PREVERJANJA IN OCENJEVANJA ZNANJA PRI SLOVENŠČINI V ŠESTEM RAZREDU IN TRETJEM VIO

Učenci pri urah slovenščine razvijajo predvsem štiri osnovne sporazumevalne zmožnosti: *govorjenje, pisanje, branje in poslušanje*, zato je tudi preverjanje in ocenjevanje osredotočeno na omenjene dejavnosti.

PREVERJANJE ZNANJA

Pri pouku slovenščine bomo znanje preverjali pred obravnavo nove teme (ugotavljanje predznanja), med obravnavo (sprotno preverjanje) in po obravnavi nove teme (končno preverjanje). Pri sprotnem preverjanju bomo opazovali obvladovanje sporazumevalnih dejavnosti pri posameznem učencu, pri končnem preverjanju pa bomo vrednotili doseganje ciljev in standardov znanja (učni načrt) pri posameznem učencu. Po obravnavi tematskega sklopa bomo znanje preverili tudi celostno.

OCENJEVANJE ZNANJA

Ocenjevanje znanja je ugotavljanje in vrednotenje, v kolikšni meri učenec dosega cilje oziroma standarde znanja ter se opravi po obravnavi novih vsebin iz učnih načrtov in po preverjanju znanja (po *Pravilniku o preverjanju in ocenjevanju znanja ter napredovanju učencev v osnovni šoli*).

Znanje učencev ocenjujemo po celostnem preverjanju tematskega sklopa. Pisno ocenjevanje znanja napovemo na začetku ocenjevalnega obdobja.

V vsakem ocenjevalnem obdobju je učenec ocenjen najmanj trikrat; število pisnih ocen ne sme presegati števila ustnih ocen.

Pri razčlenjevanju umetnostnih in/ali neumetnostnih besedil morajo učenci obvladati tudi vsebine, ki so jih usvojili v predhodnih obdobjih, saj lahko le tako pokažejo celostno znanje o jeziku in postanejo učinkoviti uporabniki slovenskega jezika.

Domače naloge in domače branje (seznam dobijo učenci pri uvodnih urah) so učenčeva obveza. Za domače naloge vodimo evidenco o učenčevem delu. Učenci so za dejavnosti po domačem branju ocenjeni: del ustne ocene, ustna ocena (npr. govorni nastop, sodelovalno delo, projektno delo – natančnejša navodila za delo in kriterije ocenjevanja dobijo učenci sproti) ali razlagalni spis. Če učenci knjige ne preberejo, dobijo nezadostno oceno.

Pri ocenjevanju domačega branja upoštevamo domače delo (učenec mora slediti danim navodilom) in šolsko delo. Če je izbor knjig za domače branje prilagojen, je tudi ocenjevanje prilagojeno (glede na zahtevnost prebrane knjige in opravljenih nalog).

Pri obravnavi določenih tematskih sklopov ocenimo tudi sodelovalno delo (učenci so o tem vnaprej seznanjeni). Ocenjevanje sodelovalnega dela je lahko del ustne ocene.

Primer ocenjevanja sodelovalnega dela:

	1–2 TOČKI	3 TOČKE	4–5 TOČK	ŠTEVILO TOČK
NAČRTOVANJE IN IZVEDBA DELA				
<ul style="list-style-type: none"> Samostojno zbiranje informacij in idej za predstavitev. Zmožnost sodelovanja in demokratičen dialog. Upoštevanje dodeljenega časa. 	Nezadovoljivo ali zelo pomanjkljivo	Zadovoljivo	Zelo dobro oziroma odlično/5
VSEBINA				
<ul style="list-style-type: none"> Vsebina ustreza danim navodilom. Predstavljena je na izviren način in prepričljivo, z utemeljevanjem, argumenti ... 	Nezadovoljivo ali zelo pomanjkljivo	Zadovoljivo	Zelo dobro oziroma odlično/5
DELO V SKUPINI				
<ul style="list-style-type: none"> Prizadevnost učenca pri delu v skupini (prinašanje dogovorjenega materiala, npr. učnih listov, izpolnjevanje zadolžitev, pomoč ostalim ...). Sodelujejo vsi učenci v skupini. 	Nezadovoljivo ali zelo pomanjkljivo	Zadovoljivo	Zelo dobro oziroma odlično/5
PREDSTAVITEV				
<ul style="list-style-type: none"> Učenec je pripravljen na predstavitev sodelovalnega dela. Predstavitev je zanimiva in izvirna. Govor je tekoč. Uporabljen je knjižni jezik. Pozna vsebino, ki jo predstavlja. Zna odgovoriti na zastavljena vprašanja in svoje odgovore utemeljiti. 	Nezadovoljivo ali zelo pomanjkljivo	Zadovoljivo	Zelo dobro oziroma odlično/5

20–19: ODL (5)

18–17: PDB (4)

16–13: DB (3)

12–10: ZD (2)

MANJ: 1 (NZD)

Okvirni kriteriji preverjanja in ocenjevanja za štiri temeljne sporazumevalne zmožnosti:

- **POSLUŠANJE:** razumevanje poslušanelega;
- **BRANJE:** tehnika branja, izraznost branja, razumevanje prebranega;
- **GOVORJENJE:** smiselnost besedila (logična členitev teme), razumljivost oz. koherentnost, jezikovna ustreznost in pravilnost, govorno izražanje (tekoč govor, primerna glasnost in hitrost);
- **PISANJE:** smiselnost besedila (logična členitev teme), razumljivost oz. koherentnost, jezikovna pravilnost, upoštevanje značilnosti besedilne vrste, ustvarjalnost, slogovna ustreznost.

KRITERIJI ZA PISNO OCENJEVANJE ZNANJA

Pri pisnem ocenjevanju znanja (testna oblika – razčlemba neumetnostnega in/ali umetnostnega besedila) veljajo naslednji kriteriji ocenjevanja:

ODSTOTKI	OCENA
0–44	nezadostno (1)
45–62	zadostno (2)
63–77	dobro (3)
78–89	prav dobro (4)
90–100	odlično (5)

Naloge pisnega ocenjevanja znanja bodo **sestavljene po taksonomskih ravneh**. Ob posamezni nalogi bo navedeno število točk, ki jih lahko učenec doseže.

Tvorbne naloge (poustvarjanje ob danem umetnostnem besedilu, tvorba neumetnostnih besedil, razlagalni spisi) ocenjujemo celostno in/ali analitično: **smiselnost besedila, upoštevanje danih navodil, ustrezna zgradba besedila (npr. pri razlagalnem spisu), razumljivost in koherentnost, domiselnost/ustvarjalnost, besedišče, slogovna ustreznost in jezikovna pravilnost, upoštevanje značilnosti besedilne vrste** (natančnejša navodila s kriteriji dobijo učenci sproti).

KRITERIJI ZA USTNO OCENJEVANJE ZNANJA

Pri ustnem ocenjevanju znanja bomo upoštevali specifiko posameznega učenca. Ocenjujemo učenčevo **poznavanje in razumevanje jezikoslovnih izrazov in literarnovedno znanje** (1. raven znanja), zmožnost njihove **uporabe** (2. raven znanja) ter zmožnost

utemeljevanja, vrednotenja in navajanja novih primerov (3. raven znanja). Na oceno vpliva tudi ustreznost izražanja (bogato besedišče, raba zbornega/knjižnega pogovornega jezika).

Učenci, ki obvladajo le 1. raven znanja, lahko pridobijo največ oceno dobro (3), učenci, ki v celoti obvladajo 1. in 2. raven znanja, lahko pridobijo največ oceno prav dobro (4), medtem ko morajo učenci za oceno odlično (5) obvladati vse tri ravni znanja o obravnavanih temah.

KRITERIJI ZA OCENJEVANJE GOVORNEGA NASTOPA

- **vsebina** – načrtovanje in zbiranje podatkov, izvirnost teme,
- **zgradba** – razvrščanje podatkov in upoštevanje besedilne vrste,
- **jezik** – upoštevanje slogovnih načel in jezikovna pravilnost,
- **govorna realizacija** – učinkovitost govornega nastopanja.

Natančnejša navodila za pripravo in kriterije ocenjevanja dobijo učenci pred izvedbo govornega nastopa.

Primer ocenjevanja govornega nastopa (8. razred, fiktivni intervju):

a) VSEBINA in ZGRADBA (18 točk)

1. Govorec natančno, izvirno in razumljivo predstavi življenje in delo avtorja (do 5 točk).
2. Upošteva ustrezno zgradbo intervjuja, razmerje med vprašanji in odgovori (do 5 točk).
3. Uporabi različne vire, ki jih po pravilih za navajanje virov napiše na list (do 3 točke).
4. Upošteva predviden čas govornega nastopa (2 točki).
5. Za predstavitev uporabi dodatna sredstva, odlomek iz besedila (do 3 točke).

b) JEZIK (6 točk)

1. Govorec uporablja zborni jezik (do 3 točke).
2. Tvori slogovno ustrezno besedilo (do 2 točki).
3. Uporablja bogato besedišče (1 točka).

c) GOVORNA REALIZACIJA (6 točk)

1. Govori jasno in razločno ter s primernim tempom in jakostjo; besedila ne bere (do 3 točke).
2. Govori živahno, s poudarki (1 točka).
3. Vzpostavi stik z vpraševalcem (1 točka).
4. Ustrezno uporablja prvine nebesednega jezika (1 točka); mimika in kretnje so moteče (-1 točka).

Če je govorni nastop pretirano kratek ali ga učenec v celoti bere, ne moremo govoriti o realizaciji, zato ga ne moremo pozitivno oceniti.

TOČKOVNIK:

Št. možnih točk: 30

27 točk: odlično (5)

23 točk: prav dobro (4)

19 točk: dobro (3)

15 točk: zadostno (2)

ZAKLJUČNA OCENA

Učenci imajo zaključeno pozitivno oceno iz slovenščine, če usvojijo minimalne standarde znanja (učni načrt).

Morebitne negativne ocene morajo popraviti. Zaključno oceno pridobijo učenci na podlagi ocen, pridobljenih med šolskim letom (ocene so enakovredne).

Če je učenec ob koncu šolskega leta med oceno, se pri zaključevanju upošteva tudi:

- redno in vestno opravljanje domačega dela,
- dodatno delo (sodelovanje na prireditvah, literarnih natečajih, pri šolskem glasilu, šolskem radiu ...),
- sodelovanje pri pouku,
- učenčeva prizadevnost in njegov odnos do dela.

S kriteriji preverjanja in ocenjevanja so učenci seznanjeni pri uvodnih urah.

Maribor, 1. 9. 2022

Aktiv slovenistov
(OŠ Martina Konšaka)